

HOVAWART

28

Ledencontactblad
Hovawart Bond Nederland

Winter '22-'23

Lidmaatschap en contributie
De contributie bedraagt € 35,- per jaar, vooraf te voldoen. Gezinslidcontributie € 5,- per jaar.

Adreswijziging, aanmelding en opzegging:
pmeesterhovawartvereniging@gmail.com.
Opzegging lidmaatschap kan schriftelijk of per e-mail en op elk moment conform de statuten van de vereniging. Zie voor meer info hovawartbond.nl, startpagina, rechterkolom bij het inschrijfformulier.

Lovense Kanaaldijk 40
5015 AK Tilburg, NL
www.hovawartbond.nl

Kamer van Koophandel nr. 60877707
IBAN/SEPA Nummer: NL59INGB0006542675
BIC Nummer: INGBNL2A
Banknaam: ING BANK N.V

Bestuur

- Kees van Gorp, voorzitter
- Kees van der Sar, secretaris
- Camiel Daamen, penningmeester
- Christel van de Westelaken, vice-voorzitter
- Hetty Slaats, bestuurslid

Voor de portefeuillevreiding van het bestuur zie hovawartbond.nl, Algemeen, Bestuur.

Commissies

- Jacqueline Wullms, fotografie
- Bas Elings, medisch advies (vragen via bestuur)
- Rob Joosten, medisch advies (vragen via bestuur)

Team Gedragstesten

- Annemiek Kliebisch, Groep + neusaanleg
- Jan v Doremalen, Groep + optische prikkel + akoestische prikkel
- Hans Wullms, Groep + optische prikkel + akoestische prikkel
- Ylena Somers, Groep + spelen vreemde persoon
- Kees van der Sar, algemeen + binnenkomen + begeleiding
- Christel van de Westelaken, algemeen + buitdrift + spelen vreemde persoon
- Hetty Slaats, algemeen + schrijver
- Kees van Gorp, algemeen + verdedigen van eigenaar
- Jacobien Uenk-Wagemaker, algemeen (aspirant tester)
- Jacqueline Wullms, fotografie

Bijdragen voor clubblad zenden naar:
kopijclubblad@gmail.com

© UIT DIT CONTACTBLAD MAG U NIETS
OVERNEMEN ZONDER
VOORAFGAANDE TOESTEMMING

Voorwoord

Beste leden,

De winter staat alweer voor de deur. We hebben niet stilgezeten. Er zijn een aantal gedrags-tests gedaan, gehoorzaamheidsexamens, een superleuke trainingsweek, een wandelingen er zijn puptests geweest bij familie Uenk. Ze hadden hun tweede nestje (B-worp Eeuwaards). De eerste nieuwe baasjes hebben we al in ons midden mogen verwelkomen. Ook waren er wekelijks de trainingen in Tilburg. Marinus van Binsbergen heeft zijn instructeursdiploma gehaald. Van harte gefeliciteerd, Marinus! Het diploma heb je binnen, dat is de basis. Nu ga je ervaringen opdoen en hopelijk uitgroeien tot een gewaardeerd instructeur. Het instructeurschap is vergelijkbaar met een rijbewijs halen voor de auto: eerst het papiertje en daarna de ervaringen opdoen. Een instructeur krijgt continu met verschillende mensen en honden te maken. Het allermoeilijkste voor de beginnende trainer is het omgaan met alle verschillende factoren en de wensen van mensen. Het bestuur is diverse keren bij elkaar geweest om de vereniging naar behoren te kunnen besturen. Kortom, zowel voor als achter de schermen is het druk en is het een bezige boel geweest. Ons clubblad mag er weer zijn, maar zoals altijd: stuur vooral foto's en artikeltjes naar kopijclubblad.nl. Veel leesgenot en hopelijk tot een van de volgende activiteiten, er staan er weer veel op de rol.

Kees privé

De laatste periode heb ik privé heel wat om de oortjes gehad. Een clubblad, websites en ook Facebook zijn niet de plekken waar privé-zaken gedeeld horen te worden. Toch ontkom ik er niet aan om u te melden dat Kamila en ik uit elkaar zijn. Wij hebben beide een zéér nadrukkelijke stempel gedrukt in verschillende verenigingen. Na een rustperiode zal ik weer actiever in alle verenigingen zijn. Een beetje rust zal ik nu echt nodig hebben. Ik heb al berichten ontvangen dat ik me meer in zou gaan zetten voor de Hovawart dan voor de Boxer en Boston. Eenieder die mij kent, weet dat de Hovawart mijn favoriete ras is. Ik kan u verzekeren dat ik ook de andere rassen, Boxer en Boston Terriër, een warm hart toedraag. Ik plan momenteel een nestje Boxers en een nestje Hovawarts. Vaak zal ik niet fokken, omdat ik daar de energie, tijd en gezondheid niet voor heb. Uiteraard zal ik onder mijn eigen kennelnaam, die al vanaf 1988 officieel erkend is, verder fokken. Kamila zal onder haar kennelnaam in Polen verder fokken. Als u naar www.superboxer.org gaat, komt u bij haar website. Om naar mijn website te gaan, blijft alles zoals het was. Op mijn websites zullen er enkele aanpassingen gedaan worden.

Kees van Gorp

De jonge hondendag van Jhara

Jan van Doremalen

Vorig jaar op 27 november kreeg Jhara haar 11 pups. Ruim acht weken later werden ze allemaal opgehaald door hun enthousiaste baasjes. De maanden erna kregen we regelmatig verhaaltjes, foto's en filmpjes van de pups. Elke keer waren ze weer een maat groter. De hovawartpups werden al snel hovawartpubers. En alle baasjes waren nog steeds even blij met hun nieuwe gezinslid.

Voor de zomer bedachten we dat het leuk zou zijn om in september een nestdag te organiseren. Na overleg met Kees en Hetty, besloten we om dat in Tilburg op onze clublocatie te doen.

Allemaal fijne Hovawarts met dito baasjes.

Zaterdagmiddag 10 september was het dan zover, de jongehondendag van Jhara's nest. Uiteindelijk zouden 7 honden present zijn. De andere honden wilden er natuurlijk ook wel bij zijn, maar hun baasjes hadden andere verplichtingen.

Rond 13:00 uur kwamen de eerste honden de plaats op lopen. Annemiek en ik had-

den moeder Jhara bij ons. Tania was er met de vader, Jack. Dat maakte het meteen tot een mooi weerzien met de honden en hun baasjes. Onder het genot van koffie, thee en iets lekkers maakte iedereen kennis met elkaar. Al heel snel werd er gezellig gekletst en kwamen er uitgebreide verhalen over de belevenissen van de jonge honden.

We hadden ook een serieus onderdeel. Rond 14:00 startten Kees en Hetty met de test van de jonge honden. Kees lichtte een en ander kort toe. Daarna mochten de honden eerst een voor een de gedragstest doen. Alles kwam aan de orde: insluiten, lopen door een steeg, op de markt, geluid, plotselinge actie, de voerbak. Mooi om te zien dat alle honden net een beetje anders reageren en hoe de baasjes (lees: man/vrouw, oud/jong) daar dan mee omgaan. Kees heeft iedereen verteld wat hij had gezien en wat dat voor hond en begeleider betekende.

Na de gedragstest hebben Kees en Hetty ook nog het uiterlijk van de honden beoordeeld. Ook hier weer van alles en nog wat natuurlijk. Alle kleuren en maten, teven en reuen, sommige heel mooi en sommige gewoon mooi. Maar uiteindelijk allemaal heel leuke en fijne Hovawarts met dito baasjes.

Voor Annemiek en mij was het allerbelangrijkste dat we samen een leuke middag zouden hebben. Dat de baasjes elkaar zouden leren kennen en dat we alle honden weer zouden zien. Nou dat is gelukt, zoals je op de groepsfoto kunt zien. Wij hadden voor drankjes en hapjes gezorgd, zodat we geen dorst hoefden te lijden en niet van de honger om zouden komen. Iedereen was druk met de honden en met elkaar. Toen pas heel laat in de middag de laatste mensen weggegaan waren, hadden Annemiek en ik een heel voldaan gevoel. Een supergezellige middag met heel leuke mensen en een stel geweldige kinderen van Jhara. Misschien dat we over een jaar maar weer een reünie moeten organiseren.

Pas op voor eikels

Onrijpe eikels bevatten een hoog gehalte aan tannine en dat is voor schapen, geiten, koeien, paarden en honden een giftige stof. Prijkt er zo'n immense eik in jouw tuin of buurt? Hark de eikeltjes regelmatig even weg, om te voorkomen dat dieren ze opknabbelen. Jonge honden willen in het bos ook nog weleens op van alles kauwen, zoals eikels. Goed opletten dus!

Bron: Dierenbescherming, e-mail 14-10-2021

Verliezen en herpakken

Interview met Astrid en Emiel Rombouts

In deze uitgave komen Astrid en Emiel Rombouts met hun puber Utah voor het voetlicht. Ze komen elke week vanuit Alphen aan den Rijn naar Tilburg voor de trainingen, een rit van 75 minuten. "Als je overall 30 km te hard rijdt, red je het in een uur", ginnegapt Emiel.

Utah is jullie tweede Hovawart, hadden jullie eerder misschien een ander ras?

Nee, niet wij als gezin. Bij Astrid thuis wel, eerst een Dalmatiër, daarna een Drentse Patrijs, bij Emiel een vuilnisbakkenras.

Waarom hebben jullie voor een Hovawart gekozen?

Op een gegeven moment wisten we dat we in ons gezin een hond wilden hebben. De Hovawart leerden we kennen bij vrienden in Oostenrijk. Het was een heel grote reu, maar hij ging zo geweldig met de kinderen om, dat we de kinderen vertelden, dat we een hond wilden. Emiel: Geen kleintje, het moest een groter ras zijn.

We hielden de Hovawart in ons achterhoofd. De meeste rassen sloten niet aan bij onze wensen. 'Rustig en tevreden binnen, actief buiten' sprak ons onder meer aan, én het moest een uitdaging zijn, geen mak schaap. Weer in Oostenrijk gingen we helemaal

Bowdy

overstag, het moest en zou een Hovawart zijn. In september kwamen we bij Kees terecht. 6 februari 2014 kwam het nest, we kwamen in aanmerking voor een pup. We hadden ons goed voorbereid, door erover te lezen en veel te praten met de kinderen. Natuurlijk ook met

Kees, waar de kinderen ook bij waren. We gingen elke week met het hele gezin naar de training. Een leuke activiteit, met zijn vijven, waaraan we erg fijne herinneringen hebben overgehouden. Toen Bowdy was overleden, hebben we Kees gebeld om hem hiervan op de hoogte te stellen. Kees: "Dat is nu jammer, net alles verkocht." Hij ging er direct vanuit dat er een nieuwe moest komen, wijzelf moesten er wel nog even aan wennen. We moesten het verlies ook eerst verwerken. Het klinkt misschien gek, maar er waren ook wel voor-

delen, hek en deuren hoefden niet meer dicht, dat was wel relaxed.

Wat bevalt jullie aan het ras?

De sterke binding aan het gezin. Het is een mooie, maar ook intense hond, die echt onderdeel van het gezin is. Met Utah, onze huidige Hovawart, die toevallig ook op 6 februari is geboren, moet dat natuurlijk nog groeien. Het waakse karakter, het waken voor het erf en het gezin bevalt ook goed. Met Bowdy hebben we het niet uitgeprobeerd wat er zou gebeuren, Astrid durfde hem bij het waken niet los te laten. We merken nu dat Utah ook al echt gaat waken.

Ook tussen honden uit hetzelfde ras zijn natuurlijk verschillen. Vertel eens wat over jullie ervaringen op dit gebied.

De typische karaktereigenschappen van de Hovawart zien we bij beide terug. Utah is onstuimiger, die komt aangerend en gooit zich op je, lacht Astrid. Vanaf het begin is hij een blij-ei genoemd. Utah is ook stabiel dan Bowdy en hij jat veel meer, echt alles wat hij

Katten

Kattenmensen, ken je ze? Typisch volk. Ze knuffelen wat af met die arrogante onbetrouwbare messentrekkers.

De relatie tussen kattenliefhebbers, vaak liefhebsters, en hun harige koninginnetjes is vaak behoorlijk intensief. Ze praten ertegen alsof het de beste vriendinnen zijn, ze vinden troost bij ze als ze boos, verdrietig of eenzaam zijn. Zo'n egoïstische kat brengt blijkbaar rust en relativering.

Het valt mij op dat veel kattenmensen, die zichzelf nooit als hondenliefhebber hebben kunnen of willen duiden, óók een zwak voor de Hovawart hebben. Ze hebben met de Hovawart blijkbaar dezelfde relativerende, troostende, warme klik. Misschien zijn wij, hovawartliefhebbers, wel allemaal heimelijke kattenmensen....

En Hovawarts zelf? Zijn dat eigenlijk kattenliefhebbers? Het blijven honden immers, en hun jachtinstinct ligt maar nét onder het oppervlak. De mijne wel. De Howawarts en katten liggen samen in een mand te slapen, genietend van elkaars warmte. Ze begroeten elkaar altijd en ook altijd vóórdat ik begroet wordt. Onze katten krijgen steevast een grote lik over de bol als ze even een kopstoot komen geven. Niet dat ze daar altijd even gelukkig mee zijn, het zijn toch aandoenlijke taferelen. Een speelse hap wordt uiteraard afgestraft met een poot vol stiletto's, maar als katten en Hovawarts gaan spelen, heb je schik. Het plotselinge tikkertje is mijn favoriet: 'Pak me dan, als je kan', en de sufferds proberen het steeds weer.

Utah

maar pakken kan. Bowdy was nog meer op het gezin gericht.

Wat is het allerleukste wat jullie ooit met jullie hond hebben meegemaakt?

Onze kinderen die samen met Bowdy zwemmen, het lopen in de bergen, lange wandelingen langs watervallen. Met Bowdy ging dat niet meer, hij had een operatie gehad na een maagtorsie. Het zwemmen en wandelen in de bergen willen we met Utah ook gaan doen. Hij gaat echt overal mee naartoe.

Hoe gedraagt Utah zich in het gezin?

Het is een boef, pakt van alles om je maar

achter hem aan te krijgen én hij springt op je schoot als je op de bank zit. Hij wil van iedereen aandacht, is gek op iedereen. Buiten luistert hij goed, ook als hij losloopt, nu al als pup.

Zijn jullie al lang lid van HBN?

Vanaf het begin, 2014.

Jullie moeten een behoorlijk stuk reizen om met Utah te komen trainen. Wat maakt het deze lange trip waard?

Ja, als het dat niet waard was, waren we hier niet gekomen. Eerst drie jaar elke week met Bowdy en nu met Utah. Kees is een autoriteit

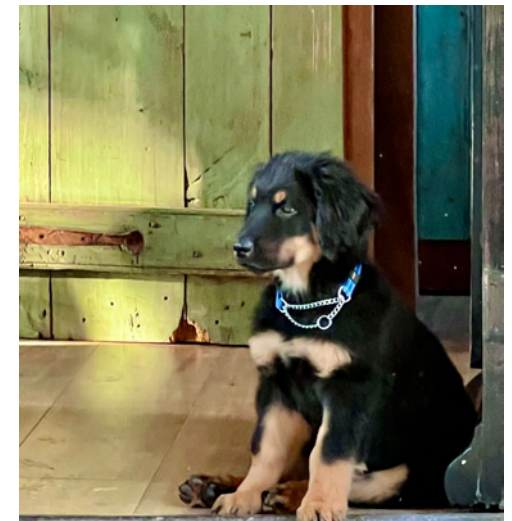
op het gebied van de Hovawart, hij weet zo enorm veel. Je leert zoveel over de Hovawart en hij weet je tijdens de training ook weer rustig te krijgen als het even niet zo lekker gaat voor je gevoel. En je ziet andere hondjes van het nest. En niet te vergeten, de koffie en de thee bij aankomst op zondagmorgen!

Zijn er activiteiten waaraan jullie graag deelnemen bij HBN?

De shows vinden we erg leuk. We zijn ook een keer naar Berlijn geweest, met een heel groot deel van het nest, supergezellig! En de trainingsweek was afgelopen jaar erg leuk. Volgend jaar willen we weer meedoen.

Hetty Slaats

Enkele belangrijke, te voorkomen, hondenziekten (deel 1)

Bas Elings

In deze rubriek zal in deze en enkele volgende uitgaven een aantal te voorkomen hondenziekten de revue passeren met daarop aansluitend informatie over immuniteit, vaccineren en titeren.

Hondenziekte (ziekte van Carré, distemper, hard pad disease)

Oorzaak:

virus, zeer besmettelijk voor honden en fretten

Besmetting:

hoesten, niesen, oogvocht, urine en ontlasting

Symptomen:

- luchtwegen: hoesten, benauwd, oog- en neusuitvloeiing
- maag en darmen: anorexie, braken, diarree
- hersenen: epilepsie, verlammingen, krampen, pijn
- huid: puistjes, vereelting neusspiegel en voetzooltjes
- ogen: troebel, droog, plotseling blind

Diagnose:

op basis van combinatie verschijnselen, PCR-test op ooguitvloeiing

Behandeling:

geen, verpleging symptomen strijden

Voorkómen:

isolatie zieke dieren, hygiëne en vaccinatie

Vaccinatie: pups krijgen antistoffen via de moedermelk; rond leeftijd van 6 weken, 12 weken en 1 jaar wordt gevaccineerd; daarna is de bescherming van vaccinatie 3 jaar

Opmerking:

Hondenziekte komt niet meer zo veel voor.

Dit is overduidelijk dankzij de standaardvaccinaties en de uitstekende werking ervan.

Eigenlijk zien we het alleen nog in groepen honden die onvoldoende gevaccineerd zijn of bij buitenlandse dieren.

Parvo (parvovirose)

Oorzaak:

parvovirus, zeer besmettelijk

Besmetting:

ontlasting (diarree) en braaksel, ook indirect via schoenen; het virus beschadigt de wand van de dunne en dikke darm

Symptomen:

- ernstige stinkende waterdunne en vaak bloederige diarree,
- braken, koorts, storingen in afweer, uitdroging en sterfte
- na herstel grote kans op blijvende hersenschade

Diagnose:

in ontlasting is parvovirus aantoonbaar, bloedonderzoek is niet specifiek

Behandeling:

- snelle en heftige behandeling noodzakelijk, dan kans op herstel
- opname, intensieve zorg, infusen, antibiotica, antibraakmiddelen, etc.

Voorkómen:

isolatie zieke dieren, hygiëne en vaccinatie

Vaccinatie:

pups krijgen antistoffen via de moedermelk; rond leeftijd van 6 weken, 9 weken, 12 weken en 1 jaar wordt gevaccineerd; daarna is de bescherming van vaccinatie 3 jaar

Opmerking:

Parvo is de grootste bedreiging voor de pup. We zien het vooral bij pups die niet goed

gevaccineerd zijn. Vroeger zagen we parvo opvallend vaak rond de 9 weken, net voor de 2e vaccinatie. Die pups waren meestal niet te redden. Tegenwoordig worden bijna alle pups op de leeftijd van 6 weken goed gevaccineerd.

Ziekte van Weil (leptospirose)

Oorzaak:

leptospirabacterie, 6 serotypen

Besmetting:

via urine van knaagdieren of met urine besmet water of land; veel diersoorten zijn gevoelig, ook de mens!

Symptomen:

koorts, braken, diarree, geelzucht, bloedingen, nierproblemen, veel drinken en plassen, spierpijn, neurologische problemen

Diagnose:

- bloedonderzoek, zowel lever- als nierwaarden zijn afwijkend, serologie
- leptospiren zijn soms aantoonbaar in de urine

Behandeling:

- snelle en heftige behandeling noodzakelijk, kleine kans op herstel

>>

Dit is waarom je hond .....

het betekent meer dan je denkt

- opname, intensieve zorg, infusen, antibiotica, antibraakmiddelen, etc.

Voorkómen:

vaccineren

Vaccinatie:

pups worden amper beschermd door de moedermelk; rond leeftijd van 9 weken, 12 weken en 1 jaar wordt gevaccineerd; daarna is de bescherming van vaccinatie slechts 1 jaar

Opmerking:

Leptospirose is de grootste bedreiging voor honden van alle leeftijden. De verspreiding vindt vooral plaats via oppervlaktewater waarin knaagdieren (ratten) zwemmen en urineren. Vooral bij warm weer en stilstaand water is de infectiekans groot. Honden zwemmen of drinken en krijgen de leptospiren binnen. Infectie kan ook plaats vinden op het gras waar ratten urineren. Overal waar ratten of muizen zijn is kans op besmetting. Na besmetting worden meestal vrij snel zowel de lever als de nieren aangetast. Dan is herstel niet meer mogelijk.

Let op! Mensen kunnen ook Ziekte van Weil oplopen en ziek worden.

Hoe geweldig zou het zijn om dezelfde vaardigheden te hebben als Dr. Dolittle en in staat te zijn te begrijpen wat dieren willen, voelen en denken? Dan zou je bijvoorbeeld kunnen begrijpen waarom honden als een gek beginnen te blaffen als ze een stofzuiger horen.

Toch doet geen enkel dier zomaar iets. Achter elk gedrag dat een hond vertoont, zit een diepere betekenis. We (ongelooflijk.co) hebben informatie gevonden om je te helpen het gedrag van jouw hond een beetje beter te begrijpen.

1. De hond volgt je naar het toilet...

Dat een hond met je meegaat naar het toilet is een goed teken. De viervoeter laat op deze manier zijn betrokkenheid zien. Volgens dierenartsen is het het natuurlijke instinct van een hond om alles met zijn gezin te doen.

2. Constant oogcontact...

Hoe meer oogcontact je met je viervoeter hebt, hoe meer oxytocine wordt vrijgegeven, een knuffelhormoon dat ook moeders helpt om relaties op te bouwen met hun pasgeboren kinderen.

3. Als je hond cadeautjes meeneemt...

Heeft jouw hond ooit zomaar een cadeautje meegenomen? Er is een goede reden voor! Een hond pronkt graag met zijn vaardigheden en wil dus laten zien hoe goed hij in staat is om je een klein cadeautje te geven. Maar zelfs als de hond je een geschenk geeft, is het zeer waarschijnlijk dat hij je alleen geschenken zal brengen die hij leuk vindt. Helaas geen nieuw koffiezetapparaat, maar wel veel stokken, ballen en ander speelgoed. Op deze manier kunnen jullie samen spelen... honden zijn niet op hun achterhoofd gevallen!

4. Als de hond het bed overneemt...

Waarom gaat een hond met veel plezier uitgebreid op bed liggen? Dit komt omdat de hond graag tijd doorbrengt met andere leden van zijn roedel. In dit geval, zijn geliefde baasje.

5. Als de hond op je voeten gaat liggen...

Een hond die op je voeten ligt, kan dit om verschillende redenen doen, het kan zijn dat hij ergens bang voor is of je juist wil beschermen.

6. Wanneer de hond met de poten in de lucht ligt...

Dit is een teken dat hij zich concentreert. Een hond doet dit wanneer hij een goed idee heeft bedacht.

7. Als een hond gaapt...

Wanneer een hond geeuwt, doet hij dit waarschijnlijk om dezelfde redenen als wij dat doen. Het kan zijn dat de hond moe of verveeld is, of dat je net zelf hebt gegeeuid (Die geeuw is aanstekend, niet alleen voor mensen maar ook voor je hond!).

8. Wanneer de hond je bank (of andere dingen) vernietigt...

Ben je ooit thuisgekomen en je hond had dingen gebroken of een 'ongelukje' begaan? Dit komt waarschijnlijk omdat de hond lijdt aan verlatingsangst en er een hekel aan heeft om langere tijd van jou te zijn gescheiden. Puppy's doen dit meestal vaker, omdat ze er nog niet aan gewend zijn geraakt om van je gescheiden te worden. Het destructieve gedrag van honden is dus niet te wijten aan verveling, het is gewoon een teken dat ze je missen.

9. Als de hond tegen je been leunt...

Als uw hond tegen je been leunt, moet dit worden aangemoedigd. De viervoeter vraagt om liefde en geruststelling. De hond zoekt je aandacht, dus zorg ervoor dat je hem onvoorwaardelijke liefde en attentie geeft.

10. Als de hond zich oprolt

Als een hond zich oprolt, denkt hij dat hij onzichtbaar is. Het is een overlevingsinstinct dat honden hebben, en het wordt meestal gezien bij verwaarloosde honden. Wees kalm, vriendelijk en geduldig met uw hond en geef hem veel liefde.

11. Wanneer de hond naar je staart...

Als je hond naar je staart, is dat omdat hij van je houdt en je vertrouwt.

Bron: ongelooflijk.co

Christel van de Westelaken

Dogtravel

Kees van Gorp

Er is een idee geopperd om iets over het reizen, het uitgaan, of het jezelf verplaatsen met je Hovawart te schrijven. De zogenaamde Dogtravel-rubriek. Dus bij dezen, en echt niet omdat ik me wel aangesproken voelde, heb ik de stoute schoenen maar eens aangeetrokken en een kleine bijzondere ervaring op schrift gezet.

Ongeveer een jaar geleden besloten we in goed overleg om Houwaert's Lady Gaga, ofwel Laska, uit te gaan huwelijken. Zoals in bepaalde culturen en streken van de wereld gebruikelijk is, besloot ik om in onze multiculturele samenleving te gaan zoeken naar een interessante partner. Uiteraard hebben we vooraf goed gecontroleerd of de match volgens de huidige richtlijnen voldeed en de geplande casanova goedkeuring kon krijgen. Zo'n uithuwelijking gaat allereerst

via de eigenaren van de honden en vervolgens ook met goedkeuring van de betrokken rasverenigingen.

Na een goed gesprek werd de goedkeuring gegeven om tot de huwelijksvoltrekking te komen. Ook werd er over de bruidsschat een afspraak gemaakt om geen misverstanden te krijgen. Uiteraard wisten de bruid en bruidegom nog niets van wat er zou gaan gebeuren. We gingen er dan ook maar vanuit dat het hier om een instinctmatige daad zou moeten gaan, waarbij de liefde niet per se aanwezig zou moeten zijn. Na enige medische controles zijn wij naar de casanova gereken. Na een paar uur

durende autorit, die voor Lady Gaga voor het grootste gedeelte bestond uit liggen en slapen, kwamen we uiteindelijk in het mooie Wallonië aan. Een mooi idyllisch dorp. De romantische sfeer werd een beetje verpest omdat er juist een stinkende vuilniswagen langskwam. We parkeerden juist voor Huize Opdebeek.

De vrouw des huizes en ik kenden elkaar al vele jaren en de eerste weg ging naar binnen voor een gezellig welkomstkoffietje. Onze Lady Gaga, die erg moe was van al het slapen gedurende de reis, moest even wachten op de Belgische kerel. Hij is van Franse afkomst en na het zien van onze Laska dacht hij "Wauw, een fotomodel uit Holland! Hoe kan dat nou speciaal naar mij komen?" Hij had niet veel tijd nodig om het knopje 'geen woorden maar daden' te vinden. Geheel in voor Lady Gaga bekende sferen, ze woont immers in Rotterdam. Daar is een clublied van een voetbalclubje met dezelfde woorden.....

Nadat ze elkaar nog even een periode 'vastgehouden' hadden, gingen chauffeur

en bijrijdster weer op terugreis naar Tilburg. Romantisch was het tot op zekere hoogte, de sfeermuziek, de kaarsjes en een leuk plekje ontbraken wel een beetje. De terugreis was 100% meer relaxed dan de heenreis. Pffff... wat een drukte en files op de heenreis!

Omdat de casanova 's nachts nog besepte dat de huwelijksplanning voorbij was, wilde hij nog een keer met zijn bazin mee naar zijn bruidje. Ook de tweede ontmoeting was er een om van te genieten. De huwelijksakte werd getekend en naar de ambtenaar van de burgerlijke stand van de Raad van Beheer gestuurd. De uit dit huwelijk ontstane kids werden geregistreerd en jawel... erkend. Deze bijzondere reis waarbij geen vakantie, maar uithuwelijking op het programma stond, was er een om te delen met anderen en zelf nooit te vergeten. Dogtravel deel 1 is tot stand gekomen door het idee van Liliane Strik die nu natuurlijk in de volgende Dogtravel-rubriek gaat voorzien.

HBN-wandeling 19 november 2022

Eindelijk was het dan zover. Zaterdag 19 november hebben we na enkele jaren weer iets gezelligs kunnen organiseren. Zelfs droog weer was ons deze ochtend gegund. Het was wat fris, dat wel. Op tijd afgesproken bij het klooster in Nieuwkerk. Het was er onverwacht nog druk met andere wandelaars, maar gelukkig kon iedereen een plekje vinden voor zijn auto. Rond half elf vertrokken we, samen met elf viervoeters. De route was deels met knooppunten die goed waren aangegeven. In het mooie gebied kwamen we onder andere langs een uitkijkpunt en een grafheuvel. Het gebied kent veel bossen maar ook grote vlaktes met heide. De looproute was drassig maar zeker goed te doen. Samen met de gezellige groep mensen en honden slingerden we door het gebied tussen Goirle en Poppel, wat leuke en zeker mooie foto's opleverde. Cindy en Ylana renden zelfs vooruit om van voren van de groep foto's te kunnen maken. Cindy deed er nog een schepje bovenop en ging erbij liggen om zo de ultieme foto's te kunnen schieten. Na de wandeling gingen de meesten naar de vereniging om daar bij het verorberen van de zelfgemaakte soep van Helen en Kees nog na te praten. De soep heeft zeker gesmaakt na deze frisse wandeling.

Dank voor de aanmeldingen en de leuke ochtend. Tot de volgende activiteit!
Christel & Fellow

Barbecue KC Tilburg

17 september was Luc weer met zijn nostalgische foodtruck op onze locatie. Ook dit jaar had hij zich voor 100 % ingezet en veel lekkers voorbereid. Helaas, de weergoden lieten het dit keer danig afweten: regen! Gelukkig hadden Marcel en Helen hun partytent meegebracht, zodat al die smakelijke salades en sauzen niet met ongewenst hemelwater werden aangelengd. Luc zelf had waarschijnlijk al ervaring met nat weer, hij stond zelf, samen met een mooi gloeiende barbecue, fijn droog onder een eigen tentdakje. En de deelnemers? Tja, die zijn uitgeweken naar de kantine. Niet dat de sfeer eronder leed of het eten er minder door smaakte, maar buiten in de buurt van de barbecue lekker de geur van het geroosterde vlees en de vis opsnuiven, is wel net iets leuker. Evengoed: Het was weer lekker en gezellig!

Hetty Slaats

Fotoshoot

Dat onze hovi's gezien mogen worden, is duidelijk. Dat sommige van hen zelfs als fotomodel optreden, wist misschien nog niet iedereen. Het 10 maanden oude teefje Amigo werd door Kim van Eindhoven van hondencentrum Focus geportretteerd. De stoere Fellow heeft zich door 'Woef honden fotografie' (woefhondenfotografie.nl) laten vereeuwigen.

Zie ook de omslagfoto

Gulle donaties bij het overlijden van Huub

3 augustus is Huub Slaats, mijn partner en, op een paar maanden na, 50 jaar mijn man, overleden. Ik realiseer me dat zeker niet alle leden Huub gekend hebben. Wel is het bijna onvermijdelijk geweest, eens iets over hem gehoord te hebben. Kees vertelde regelmatig graag over de acties die hij met Huub heeft ondernomen om een goede basis te leggen voor een gezonde Hovawart, nu meer dan 35 jaar geleden.

Het was ook Kees die de leden heeft aangespoord, in nagedachtenis aan Huub een donatie te doen voor erfelijkheidsonderzoek naar de ziekte van Alzheimer. Het resultaat is werkelijk overweldigend. De leden hebben maar liefst 535 euro gestort! Dat opgeteld bij de donaties die op de dag van het afscheid gedaan zijn, krijgt het Alzheimercentrum een totaalbedrag van 1135 euro voor het onderzoek van dr. Sven van der Lee naar genetische factoren die erfelijke Alzheimer veroorzaken. Ik ben er stil van. Ook het Alzheimercentrum Amsterdam was onder de indruk van dit prachtige bedrag en heeft me uitdrukkelijk gevraagd de gulle gevers te danken. Bij deze!

Er zijn tegenwoordig veel aspecten van dementie die onderzocht worden. In ons geval vond ik het belangrijk het geld voor erfelijkheidsonderzoek beschikbaar te stellen. In het gezin van Huub zijn namelijk een ouder en drie van de zeven kinderen geconfronteerd met dementie, waarvan twee met dezelfde vorm. Hoewel erfelijkheid niet is aangetoond, zal duidelijk zijn dat wij als nabestaanden wel in deze richting denken en ons zorgen maken over kinderen en kleinkinderen.

Ik dank de donateurs uit de grond van mijn hart en wens iedereen een gezond lang leven zonder het verlies van geestelijk vermogen. Geloof me, het is een mensenwaardig proces.

Hetty Slaats

UV-examen

Zaterdag 22 oktober, ergens in Tilburg

Hallo, ik ben Jescka (de mini-) Hovawart. Omdat ik nu 2 jaar en 8 maanden ben, mocht ik voor het eerst meedoen aan het UV-examen.

Zaterdagochtend vroeg was er al een drukte bij mij thuis. Dit keer niet door de logés, maar door mijn baasjes, omdat die al vroeg op waren. Na het ontbijt nog even snel naar buiten, daarna vertrokken we richting Tilburg om bij de clublocatie te verzamelen voor een heus UV-examen. Ik had al snel de concurrentie bekeken. Wij waren met vijf Hovawarts, een aantal Herders en een Cockerspaniël. Nadat ze mijn chip uitgelezen hadden (dat deden ze om te kijken of ik ook de hond was die bij de chip hoorde), verzamelden we voor de fietstour van 20 km met een snelheid van ongeveer 12 km/u. Ik mocht als tweede lopen en we (ik en mijn baas op de fiets) gingen vol goede moed op pad. De omgeving waar we doorheen reden, was mooi en we hadden bekijks van iets wat ik niet helemaal thuis kon brengen.

Al snel na het begin, begonnen mijn baasje en ik achter te lopen, we hadden waarschijnlijk toch te weinig getraind samen en op een gegeven moment liepen/reden we de andere deelnemers meer in de weg dan dat we meededen. Na de eerste rustpauze met een bakje koud water, waarbij mijn voetzooltjes werden gecontroleerd en nog goed bleken, was het alweer tijd om het tweede deel van

de tour te gaan fietsen. Maar ik was nog moe van het eerste stuk en liet dat ook aan mijn baas weten. Ik zette mijn tanden voorzichtig maar wel duidelijk in zijn broekspijp om hem te laten weten dat hij maar zonder mij verder moest gaan.

Gelukkig snapte mijn baas de hint en mocht ik verder in de auto, bij Hetty, mijn vrouwtje (op schoot) en nog twee andere baasjes. Zo konden mijn pootjes weer tot rust komen. Gelukkig was ik niet de enige uitvaller, ongeveer een kilometer verder diende de volgende uitvaller zich aan. Nu zat de volgauto al vol met hond, mens en eten, dus daar kon geen hond meer bij. Tja, wat nu .....? Hetty heeft ons snel naar de clublocatie gebracht en moest meteen terug om water te brengen naar de tweede stop en uitvaller twee op te halen. Mijn baas was intussen verder gefietst met de groep, en nog voor de tweede stop viel er nog een Hovawart uit met een bloeddende poot. Dat was erg sneu. Het lag niet aan de hond, maar aan de omstandigheden op de weg. Waarschijnlijk had er iets scherp gelegen op de weg of in de berm. Als dat er

niet was geweest, was het bij twee uitvallers gebleven.

Uiteindelijk zijn er twee Hovawarts, vijf Herders en een Cockerspaniël gefinist. Volgend jaar beter! Dan proberen we het nog een keer, want we hebben wel recht op een revanche, hè.

Voor iedereen die deze dag mogelijk heeft gemaakt, een lekkere natte lik en pootjes van

Jescka

Commissie Werkhonden

Kees van der Sar

COMMISSIES VAN DE RAAD VAN BEHEER

De Raad van Beheer zorgt ervoor dat veel mensen actief kunnen zijn met hun hond. Voor sommige activiteiten is specifieke kennis en ervaring nodig. Die kennis en ervaring is aanwezig bij de verschillende commissies van de Raad van Beheer. Zo is er onder andere:

- Commissie Werkhonden, waar wij als rasvereniging met een erkende werkhond kunnen aansluiten

Recentelijk heeft de HBN een UV-examen georganiseerd voor haar leden en geïnteresseerden van buiten de vereniging. In dit nummer van ons contactblad staat een artikel over het gehouden UV-examen. Hieronder vindt u uitleg over de Commissie Werkhonden en in het volgende clubblad staat een interview met keurmeester Anja van der Meijden.

Commissie Werkhonden

Honden hadden vroeger vaak een nuttige functie voor de mens, onder andere:

- Ze hielpen bij de jacht.
- Ze bewaakten het erf.
- Ze hoedden het vee.
- Ze deden dienst als speur- en diensthond, o.a. voor de politie.

Veel honden hebben tegenwoordig niet meer zo'n rol, maar kunnen en willen het vaak nog

wel. Bij het werken met honden benut het baasje het instinct van zijn hond. De Commissie Werkhonden regelt alles rondom het werken met honden in de africhtingssport.

Bij de Werkhonden zijn er 5 disciplines, namelijk:

- Uithoudingsvermogen (UV)
- Verkeerszekere hond (VZH)
- Internationale Prüfungs Ordnung (IPO tegenwoordig IWR)
- Speurhond (SpH)
- Reddingshondenwerk

Dit kan uiteraard niet zonder instructeurs voor de training en keurmeesters voor de wedstrijden. Het opleiden en examineren van instructeurs en keurmeesters is een taak van de commissie. De Raad van Beheer benoemt de keurmeesters.

Honden die getraind zijn in een discipline kunnen examen doen. De verenigingen vragen de examens aan; de commissie coördineert dit

en houdt het overzicht over de inzet van de keurmeesters. De verenigingen organiseren vaak ook wedstrijden. Er is regelmatig overleg tussen de verenigingen die wedstrijden organiseren, en de commissie; dit heet de Werkhondenraad.

De Commissie Werkhonden organiseert ieder jaar de Nederlandse Kampioenschappen voor Speurhonden en voor Werkhonden. Ook bepaalt hij wie Nederland vertegenwoordigt op het Wereldkampioenschap.

Jongehondendag Van Woefensteijn A-nest

Sijda en Letta

10 september 2022 op de locatie van de Hovawart Bond Nederland aan de Lovense Kanaaldijk 40, 5015 AK Tilburg

Nakomelingen van Houwaert's Indy (Jack) en Houwaert's Jhara

De middag begon met wat regen maar al gauw klaarde het op en werd het een gezellige drukte op de jongehondendag van bovengenoemde combinatie. Annemiek en Jan hadden een goed verzorgd buffet klaargezet en serveerden heerlijke courgettesoep. Heel wat broertjes en zusjes kwamen samen met hun eigenaren vanuit alle windstreken en zelfs uit België. De pups begroetten elkaar en hun mama en papa en er was onderling heus wel herkenning. En zeker herkenden de pups Annemiek en Jan, hun eerste verzorgers en menselijke contact. Het was een leuk weerzien.

Alle jonge honden werden getest op gedrag en exterieur door Kees van Gorp en Hetty Slaats.

Iedereen bedankt voor de leuke dag en wie weet tot ziens!

Annemiek en Jan, eigenaren van Jhara besloten zomer 2021 om een nestje met Jhara te fokken. Ik heb begrepen dat de dekking heeft plaatsgevonden op de locatie waar we

de jongehondendag hielden. Kees heeft zich ingezet voor de dekking van de potentiële ouderhonden terwijl de eigenaren van Jhara vakantie hielden.

Op 27 november werden de pups geboren. Een groot nest, maar liefst 11 pupjes, en

Annemiek en Jan hebben acht weken lang heel hard hun best gedaan om onze pups goed te verzorgen en gezond te houden. Ze gaven de door hen gefokte Hovawartjes de kennelnaam 'Van Woefensteijn' mee.

Het was in oktober 2021 toen ik Jack ontmoette met zijn eigenaar Tania. Jack was een stoere zachtvaardige knuffelbeer. We praatten wat over de Hovawart, waar ik toen nog nooit van had gehoord. Kort daarna hoorde ik dat Jack gedekt had en dat er binnenkort een nestje werd verwacht. Toen werd ik wel heel nieuwsgierig naar die pups. Er kwam een blog zodat je ze kon volgen en toen ik van de geboorte hoorde, ben ik serieus na gaan denken over een pup. Ikzelf was er zo uit, maar ik had nog een partner om over te halen. We hebben altijd wel honden gehad, maar waren op dat moment al een tijdje zonder hond, helaas. En als je dan verliefd wordt op de Hovawart en er zijn pups beschikbaar dan is het voor mij snel duidelijk. Pas zes weken na de geboorte heb ik contact opgenomen met Annemiek, ik wilde aanvankelijk de pups alleen maar zien. Maar toen bleek dat er nog pups beschikbaar waren en ook nog in mijn favoriete kleur zwart, was ik meteen om en was het aftellen begonnen. En zo kwam Aletta (Letta) op 22 januari 2022 acht weken jong in ons leven. Ze groeide snel en toen ze oud genoeg was, zijn we bij Kees naar puppytraining gegaan.

Ik hoop heel veel jaren samen te mogen zijn met Letta.

Snuffeltuinen

Er komen steeds meer nieuwe activiteiten voor alle hondenrassen. Als je je hond eens wat anders wilt laten doen, is dit er een van. Honden mogen voortaan weinig vrij rondlopen. Veel mensen begrijpen niet hoe belangrijk het ruiken en snuffelen voor een hond is. In het dagelijkse leven hebben we het druk, sommigen willen alleen maar dat hun hond beweging krijgt en opschiet, doorlopen is het devies.

Een snuffeltuin geeft een hond de kans om vrij alleen rond te lopen om zo met zijn neus de omgeving te verkennen, zonder enige beperking. Je hond wordt hier ook gestimuleerd in zijn mentale basisbehoeftes, hij wordt er rustiger en ontspanener van. Door hiervan gebruik te maken, krijg je een blijde hond, die daarna lekker kan gaan slapen.

Ingrid Langeslag – Verboven

Snuffeltuinen in Nederland en België

Een Snuffeltuin is een plek waar een hond in vrijheid, ongedwongen, in zijn eigen tempo, veilig zijn neus en andere zintuigen kan gebruiken, zonder tussenkomst van zijn begeleider. Er zijn in Nederland 12 Snuffeltuinen die je kunt bezoeken. Bij iedere Snuffeltuin kun je een bezoekspraak met de eigenaar van de Snuffeltuin maken. De Snuffeltuinen zijn een project van 'Snuffeltuinen Initiatief'. In november 2022 bestaat dit project 5 jaar, het kan zich verheugen in een groeiende belangstelling.

De filosofie achter een Snuffeltuin

Het Snuffeltuinen Initiatief gelooft dat honden individuele wezens zijn en gevoelens en behoeftes hebben die helaas niet altijd herkend worden. Door een keer met je hond de Snuffeltuin te bezoeken, zul je een van de belangrijkste behoeftes van je hond ontdekken en dat is snuffelen. Laat je hond dit doen in zijn eigen tempo. Het Initiatief wil dit graag voor iedere hond realiseren en zeker voor de

honden die altijd aan de riem zitten.

Het doel van de Snuffeltuin is dus, een nieuwe activiteit aanbieden die het welzijn van je hond kan verhogen en daarmee zijn levensvreugde verbeteren. Een Snuffeltuin moet bereikbaar zijn voor iedereen en daarom is het bezoek aan een Snuffeltuin gratis. Het is uitdrukkelijk geen commercieel verdienmodel. De Snuffeltuin-eigenaren vragen om een vrijwillige bijdrage voor een goed dierendoel en/of ter verbetering van hun tuin.

Kleine Snuffeltuin

Een kleine tuin kan ook heel interessant zijn en vooral interessant gemaakt worden als Snuffeltuin. Je kunt de tuin interessanter maken door er een verrijkte omgeving (enriched environment) van te maken. Je voegt er dan bewust wat dingen aan toe. Je kunt een verrijkte omgeving creëren door oude spullen van zolder te halen, zoals een oude slof, een laars, een doos, een muts, een handschoen, een autokleedje, stoelen, een jas, een pan, een houten pallet, een oud tapijt, een plastic zeil. Deze spullen leg je verspreid over de

grond. Let op! Ze moeten wel veilig voor de hond zijn. Alles heeft zijn eigen interessante geurtje! Het leuke is dat alle zintuigen van de hond door deze methode kunnen worden geprikkeld.

De tastzin (voelen) op verschillende ondergronden:

Je kunt de volgende materialen hiervoor bijvoorbeeld gebruiken: karton, plastic zeil, hout (pallet of planken), tapijten

De reukzin (geuren waarnemen):

Je kunt bijvoorbeeld de volgende materialen hiervoor gebruiken: stoelen, oude kledingstukken, speelgoed, dozen. Voor het ultieme speurgenot kun je ook een geurspoor van bijvoorbeeld bouillon of andere etenswaren maken.

Het gehoor (geluiden waarnemen):

Je kunt hiervoor materialen gebruiken zoals een tikkende wekker, een radio die zachtjes aanstaat, kinderspeelgoed.

Trainingsweek juli 2022, Kynocenter Tilburg

De smaakzin (smaken waarnemen):

Je kunt na het snuffelen aan de verrijkte omgeving wat verschillende lekkere dingen tussen de spullen verstoppert. Denk hierbij bijvoorbeeld aan wat hondensnoepjes.

Het zien (dingen met de ogen waarnemen):

Je kunt gekke voorwerpen neerzetten zoals een opengeklapte paraplu, een stofzuiger of een heel grote kartonnen doos of een pluchen beestje.

De hond leert op deze manier wennen aan verschillende dingen, geluiden en geuren en krijgt zo meer zelfvertrouwen. De hond mag tijdens zijn snuffelavontuur geen commando's krijgen en mag alles zelf onderzoeken, op zijn manier. Lok de hond dus niet naar iets toe wat hij eng vindt. Geef hem de tijd om het zelf te ontdekken. Vindt hij de opengeklapte paraplu heel eng, klap de paraplu dan in. Hij kan het ook een andere keer onderzoeken en het dan misschien minder eng vinden. Als de hond niet los kan, zorg er dan

voor dat de hond een goed tuigje omheeft met een minimaal drie meter lange riem.

Er zijn op dit moment 12 Snuffeltuinen in Nederland aangesloten bij het Snuffeltuinen Initiatief. Wil je een afspraak maken met een Snuffeltuin dan kun je meer informatie vinden op de website van de Snuffeltuin. snuffeltuinen.jimdofree.com
Hier staan de Snuffeltuinen per provincie/land vermeld.

Bron: snuffeltuinen.jimdofree.com

Wat had ik er zin in! Het jaar ervoor was het superleuk en gezellig geweest. Ik verwachtte dan ook dat dat dit jaar ook weer zo zou zijn.

En ja... hierin werd ik zeker niet teleurgesteld. Er waren weer heel leuke en gezellige deelnemers, met wie je lekker kon kletsen en op zijn tijd ook heerlijk lachen. Natuurlijk was de gezelligheid niet het enige waarom Nero en ik meededen. Ik ging ervan uit dat we weer heel veel zouden leren. Nou, goed geschoten! Wat was het weer een leerzame week! Kees kan je op de voor hem karakteristieke 'sub-

tiele' manier goed leren kijken naar je hond en de signalen van je hond leren begrijpen, zodat je goed met hem omgaat en hem op een natuurlijke manier het juiste gedrag leert vertonen.

De week was perfect georganiseerd. Het programma zat propvol en aan het einde van de week waren Nero en ik heel voldaan maar ook echt wel moe. Hoewel Nero ....., die stond de dag erna toch al wel weer uit te kijken naar het volgende avontuur. Het speuren vonden Nero en ik heel erg leuk. Nero had de smaak van het speuren zo goed

te pakken, dat hij het liefst de rest van de dag constant met zijn neus op de grond zat.

Aan de trainingsweek namen drie pups deel: Utah, Rebel (jawel, van het bierdopje, clubblad 27) en Puck. Twee reuen en een teefje van ruim 5 maanden oud. Alexander was regelmatig ook van de partij met zijn eigen bostonpuppy.

Van tevoren had ik geen idee wat ons te wachten stond. Het was voor mij de eerste trainingsweek. Omdat ik uit Den Haag kom en al vermoedde dat het weleens heel vermoeiend zou kunnen zijn, heb ik een hotel in de buurt geboekt. Zo werd het een soort doe-vakantie samen met Puck.

Maandagmorgen om 9:00 uur werden we heel hartelijk ontvangen met koffie, thee en wat lekkers. Na een introductie van Kees konden de trainingen beginnen. Voor de puppy's was er een aangepast programma, maar geloof me, het was best zwaar voor hond én baas.

Natuurlijk kwamen de gehoorzaamheidstrainingen veelvuldig aan bod. Ook het dagelijks speuren. Speuren... nooit kennis mee gemaakt. Wat ontzettend leuk om dit samen met je hond te beleven. Het enthousiasme van de drie jonge honden spatte ervan af. Maar dat is nog niet alles, de beginselen van apporteren en breiten sport behoorden ook

tot het programma.

Op woensdag zijn we met de auto naar een overdekt winkelcentrum gereden om daar met de honden doorheen te lopen. Dat ging prima, behalve dat Puck haar plas niet kon ophouden. Oh jee... Gelukkig was er een vriendelijke medewerker die te hulp schoot om het op te ruimen. Eenmaal weer buiten trakteerde Kees ons op een lekker softijsje, waarvan we heerlijk in het zonnetje hebben kunnen genieten.

De volgende dag maakten we tussen de lessen door een stadswandeling. De drie pups liepen lekker ontspannen mee. De brug, het verkeer en wachten bij het stoplicht waren allemaal geen probleem voor ze.

Wat ook heel leuk was, was het meetrainen met de grote honden. We moesten even aanpoten, maar oh wat waren we trots op onze drie kleine donderstenen. Ze deden zo dapper mee!

Kortom: we hebben genoten! Van de Brabantse gastvrijheid, waar Hetty de grootste bijdrage aan heeft geleverd, tot de hartstikke leuke deelnemers waar je gezellig mee kon sparren over de honden en over van alles en nog wat. De gezellige BBQ en het eten dat verzorgd werd door een aantal mensen uit de groep, was superlekker! We zijn dan ook heel

blij met de recepten. Het bijna altijd prachtige weer en de mooie foto's van Christel en Jacqueline maakten het onvergetelijk. Maar wat de week helemaal fantastisch maakte, waren de lessen van Kees. Wat hebben we in korte tijd ontzettend veel geleerd! En wat zijn we blij met onze geweldige pups die het zo goed hebben gedaan en waarmee we een nog sterkere band hebben opgebouwd.

We sloten af op vrijdag. Alexander was die dag jarig en dat hebben we natuurlijk gevierd met cadeautjes. Het was een fantastische en onvergetelijke trainingsweek!!

Volgend jaar zijn we er heel graag weer bij!

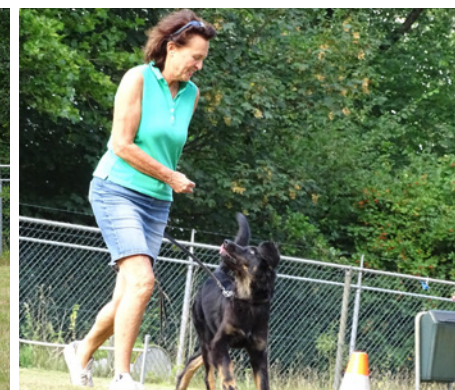
Liliane Strik

Het is hartstikke leuk om elke dag met elkaar van de overheerlijke zelfgemaakte gerechten te genieten. Onvoorstelbaar dat mensen voor zo'n klein bedrag een superlekkere maaltijd kunnen bereiden! Er zijn heel wat recepten via de digitale snelweg uitgewisseld. Met z'n allen op de laatste speurdag nog even bij Joris, de kaasboer langs. Jawel, het winkeltje staat dan afgeladen vol, maar Joris en zijn vrouw staan dan breed te glunderen. Zij vinden het wel leuk als er opeens zoveel mensen binnenvallen.

Kortom, Nero en ik hebben zo genoten van de gezelligheid en alle leerzame activiteiten dat we zeker volgend jaar weer van de partij willen zijn

Ylona Somers

happy x-mas

